

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 14 listopada 2011 roku

ZSS/521/1/2011/BS

**Uczestnicy
pilotażowego projektu
Rzecznika Praw Dziecka
pt. „Mediacja rówieśnicza w szkole metodą
przeciwdziałania agresji i niedostosowaniu
społecznemu młodzieży”**

we współpracy z koordynatorami ds. mediacji Sądu Okręgowego w Lublinie i Sądów Rejonowych tego okręgu został przygotowany projekt pt. **Mediacja rówieśnicza w szkole metodą przeciwdziałania agresji i niedostosowaniu społecznemu młodzieży**, który chciałbym wspólnie z Wami wprowadzić do szkół w okresie od listopada 2011 r. do marca 2012 r.

Projekt ma na celu propagowanie idei sprawiedliwości naprawczej oraz uczenie dzieci i młodzieży rozwiązywania konfliktów i sporów rówieśniczych bez przemocy, poprzez rozmowy, dialog prowadzący do porozumienia. Temu służy procedura mediacyjna, dzięki której młody człowiek potrafi ocenić granice wolności, wypracowywać sposób w jaki osiągnąć można swój cel, jak wyznaczyć i realizować swoje potrzeby oraz jak godzić je z wolnością i potrzebami innych. Udział w mediacji uczy też brania odpowiedzialności za swoje czyny i podjęte decyzje, co uświadomi młodemu człowiekowi jego podmiotowość w rozwiązaniu konfliktu.

Samodzielne rozwiązywanie przez uczniów konfliktu, poprzez rozmowy i zawieranie porozumienia, jest również ważne dla nauczycieli, którzy mogą skorzystać z twórczej wyobraźni młodzieży i jej konkretnych pomysłów, co może przyczynić się do skutecznego zapobiegania przemocy fizycznej i psychicznej w środowisku szkolnym.

Już po raz czwarty, 20 października 2011 r., obchodziliśmy w Polsce Międzynarodowy Dzień Mediacji. Z racji poszerzenia wiedzy obywateli o alternatywne metody rozwiązywania konfliktów, na przestrzeni ostatnich lat byliśmy świadkami takich projektów jak „COOLtura konfliktu” czy „Szkoła bez przemocy”, które pomogły placówkom oświatowo-wychowawczym stworzyć indywidualne programy dotyczące rozwiązywania konfliktów uczniowskich. Do nich należy np. program pt. „Strażniczki pokoju”, przeprowadzony w łódzkich szkołach.

Proponuję, aby w tym nowym naszym projekcie uczestniczyli uczniowie 13 wybranych szkół gimnazjalnych, po jednej z każdego miasta, którego siedzibą jest sąd rejonowy z terenu Sądu Okręgowego w Lublinie.

W ramach zajęć z młodzieżą, przeprowadzone będą pogadanki na temat prawa, np. czym ono jest, kiedy występuje jego naruszenie, co to jest przestępstwo i jakie są tego konsekwencje, o anatomii i psychologii konfliktu, sprawiedliwości naprawczej i mediacji.

Nauczenie młodych ludzi rozwiązywania konfliktów bez przemocy wymaga wsparcia wychowawców, nauczycieli i innych osób, z którymi młodzież kontaktuje się na terenie szkoły. Z tego względu przygotowane będą dla nauczycieli i pedagogów szkolnych tematy rozmów o sprawiedliwości naprawczej i procedurze mediacji.

Kolejnym etapem podejmowanych działań będzie wprowadzenie praktyk mediacyjnych do szkół, a następnie zbadanie efektów realizacji projektu.

W ramach pilotażu chciałbym także uczestnikom projektu zaproponować konkurs literacko-plastyczny pt. *Rozwiązuję spory bez przemocy, czyli co wiem o sprawiedliwości naprawczej*, który zakończony zostanie w Warszawie, w marcu 2012 r., spotkaniem młodzieży, nauczycieli i osób zaangażowanych w realizację programu. Warunki udziału w konkursie zostaną określone osobnym regulaminem.

Głęboko wierzę, że stosowanie mediacji rówieśniczej stanie się metodą, dzięki której dzieci i młodzież, również w dorosłym życiu, będą rozwiązywały konflikty alternatywnymi metodami, w tym poprzez mediację. Zachęcam więc serdecznie wszystkich zainteresowanych do uczestniczenia w tym eksperymentalnym projekcie.

z najlepszymi pozdrowieniami
Marek Zdobych